

Handläggare
Maria Ronnås
Telefon: 08-508 33 967

Till
Utbildningsnämnden
2019-09-26

Demokratis skattkammare - Förslag till en nationell biblioteksstrategi

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2019/1091

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Anette Burman
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat rapporten ”Demokratis skattkammare – förslag till en nationell biblioteksstrategi” till utbildningsnämnden för yttrande. Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget. Reformförslaget om stärkta skolbibliotek anser förvaltningen dock är otillräckligt eftersom det saknas konkreta förslag på hur tillgången till utbildade skolbibliotekarier ska öka. Förvaltningen anser också att Skolverkets roll att ge stöd och utveckling till skol- och gymnasiebibliotek bör förtydligas i strategin.

Bakgrund/ Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat rapporten ”Demokratis skattkammare” för yttrande. Rapporten innehåller förslag till en nationell biblioteksstrategi. Kungliga biblioteket har arbetat med uppdraget mellan år 2015 och 2019. Förslaget som utbildnings-

nämnden har att ta ställning till syftar till att stärka och utveckla hela det svenska biblioteksväsendet.

Skol- och gymnasiebiblioteken utgör en väsentlig del av biblioteksväsendet. Utbildningsnämnden ansvarar idag för cirka 145 skol- och gymnasiebibliotek, vilket innebär att nämnden har ett intresse för hur den nationella biblioteksstrategin utformas. Det gäller inte minst de sex strategiska reformerna för stärkta bibliotek som beskrivs i bilagan till förslaget.

- Stärkta skolbibliotek
- Stärkta bibliotek för nationella minoriteter och urfolk
- Stärkt mångspråkig verksamhet
- Stärkta nationella digitala bibliotekstjänster
- Stärkt nationell biblioteksmyndighet
- Stärkt nationell struktur för kompetensutveckling inom biblioteksväsendet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samverkan med grundskoleavdelningen, gymnasieavdelningen, förskoleavdelningen samt avdelningen för utveckling och samordning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget till en nationell biblioteksstrategi.

Förvaltningen välkomnar förslaget om att ge den nationella biblioteksmyndigheten i uppdrag att ta fram en ny nationell digital biblioteksplattform. Förvaltningen delar också uppfattningen om vikten av nationell samordning vid upphandling, finansiering och administration av e-böcker och e-medier. Ökad tillgång till digitala bibliotekstjänster behövs för att skol- och gymnasiebiblioteken ska kunna fullgöra uppdraget med att bidra till elevernas digitala kompetens, i enlighet med läroplanen.

Förvaltningen välkomnar en öppen och allmän tillgång till forskningsresultat som är offentligt finansierad. Alla elever ska erbjudas en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ökad tillgång till vetenskapliga publikationer skulle i hög grad stärka möjligheten till väl underbyggd undervisning och till god professionsutveckling för lärare, skolledare och övriga professioner inom förskola och skola. Det är av stor vikt att inte enbart mindre högskolebibliotek utan även gymnasiebiblioteken får mer likvärdig tillgång till e-resurser,

vetenskapliga tidskrifter och forskningsresultat. Detta bör ingå i slutsatserna.

Reformförslaget om stärkta skolbibliotek anser förvaltningen är otillräckligt eftersom det saknas konkreta förslag om hur tillgången till utbildade skolbibliotekarier ska öka.

Förvaltningen är positiv till ett kunskapscenter för skolbiblioteksfrågor, men ställer sig frågande till hur detta förslag förhåller sig till förslaget om ett utbildningsinstitut och en stärkt biblioteksmyndighet. Skolverkets viktiga roll i fråga om stöd och utveckling av skol- och gymnasiebibliotek bör förtydligas i strategin.

I kapitlet om läsning lyfts folkbibliotekens roll för barns och ungdomars fritidsläsning fram. Förvaltningen instämmer i den beskrivningen, men understryker att detsamma gäller för skolbiblioteken. Det bör tydligare framgå i strategins slutsatser att även skolbibliotek stärker elevernas fritidsläsning och stimulerar läsintresse.

Förvaltningen vill också framhålla vikten av samarbete mellan barnbibliotekarierna och förskollärarna för de små barnens språkutveckling och det intresse för ord och bild som ges via litteratur. Ur likvärdighetssynpunkt är sådan samverkan för att motverka ökade "läsklyftor" ett prioriterat område.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att de nationella minoriteterna och urfolket samernas bibliotek tilldelas uppdrag och resurser som resursbibliotek för sina språkområden. Bibliotekens särskilda ansvar i förvaltningsområden för minoritetsspråk hade med fördel kunnat skrivas fram i strategin.

Förvaltningen vill slutligen framhålla att prioriteringar inom strategin blir nödvändiga. Satsningar med barn och unga i fokus bör då ha företräde.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen. Därtill föreslås att ärendet justeras omedelbart med anledning av svarstiden på remissen.

Bilaga

Remiss av ”Demokratins skattkammare - förslag om en nationell Biblioteksstrategi”.